

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

21 NOVEMBRE 1996

Article 103 de la Constitution

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
SPECIALE (1)

PAR M. VAN PARYS

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — INTRODUCTION

1. Par lettre du 18 novembre 1996, le procureur général près la cour d'appel de Bruxelles a adressé au président de la Chambre une demande relative au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, M. Elio Di Rupo. Cette demande était libellée comme suit :

« J'ai l'honneur de vous faire connaître que les déclarations faites dans le cadre du dossier n° BR 37.11.824/96 du parquet de M. le procureur du Roi à Bruxelles peuvent être considérées comme

(1) Composition de la commission :
Président : M. Langendries.

Membres :

C.V.P. MM. Vandeurzen, Van Parys.
P.S. MM. Henry, Moureaux.
V.L.D. MM. Chevalier, Cortois.
S.P. MM. Landuyt, Vanvelthoven.
P.R.L.- M. Reynders.
F.D.F.
P.S.C. M. Gehlen.
Vlaams
Blok M. Annemans

(*) Troisième session de la 49e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

21 NOVEMBER 1996

Artikel 103 van de Grondwet

VERSLAG

NAMENS DE BIJZONDERE
COMMISSIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN PARYS

DAMES EN HEREN,

I. — INLEIDING

1. Bij brief van 18 november 1996 heeft de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel aan de Voorzitter van de Kamer een verzoek gericht betreffende de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, de heer Elio Di Rupo. Dit verzoek luidde als volgt :

« Ik heb de eer U ervan in kennis te stellen dat de verklaringen die in het raam van dossier n° BR 37.11.824/96 van het parket van de heer procureur des Konings te Brussel zijn afgelegd, kunnen

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Langendries.

Leden :

C.V.P. HH. Vandeurzen, Van Parys.
P.S. HH. Henry, Moureaux.
V.L.D. HH. Chevalier, Cortois.
S.P. HH. Landuyt, Vanvelthoven.
P.R.L.- H. Reynders.
F.D.F.
P.S.C. H. Gehlen.
Vlaams
Blok H. Annemans

(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

constituant des indices d'infractions à charge de M. le vice-premier ministre Elio DI RUPO.

(...)

(Si les faits étaient) établis, ils pourraient être qualifiés notamment de viol sur un mineur âgé de plus de 14 ans et moins de 16 ans et d'attentat à la pudeur avec violences ou menaces sur un mineur de moins de 16 ans, comme auteur ou coauteur. Ces infractions visées par les articles 66, 373, alinéas 1er et 3, et 375, alinéas 1er, 2 et 5 du Code pénal étant punissables de peines criminelles, ne sont actuellement pas prescrites.

L'ensemble des éléments réunis à ce jour fait apparaître des indices pouvant justifier qu'il soit procédé à une information judiciaire aux fins de rechercher si lesdites infractions peuvent être mises à charge du ministre concerné.

Je vous adresse la présente dénonciation afin de permettre à la Chambre des représentants d'exercer les prérogatives qui lui sont dévolues par l'article 103 de la Constitution. »

2. La Chambre, réunie en séance plénière, le 19 novembre 1996, a constitué, selon la règle de la représentation proportionnelle, une commission spéciale composée de onze membres et présidée sans voix délibérative par le président de la Chambre.

La commission a été chargée de faire des propositions à la Chambre concernant la suite qu'il convient de donner au rapport du procureur général.

3. La commission spéciale s'est réunie pour la première fois le même jour. Elle a désigné M. Van Parys comme rapporteur.

4. Au cours de cette réunion, la commission spéciale a décidé que ses membres pouvaient disposer du dossier. Ce document a été remis le même jour au conseil de M. Di Rupo.

II. — EXAMEN

— Le 20 novembre 1996, au matin, la commission spéciale a entendu M. Van Oudenhove, procureur général près la cour d'appel de Bruxelles. Celui-ci a commenté son rapport et répondu aux questions des membres de la commission.

Au cours de cette audition, le procureur général a déclaré qu'il avait transmis toutes les pièces du dossier judiciaire à la Chambre.

Dès le moment où il a constaté que les déclarations d'un témoin renfermaient des indices d'infractions à charge d'un ministre, il s'est senti dans l'obligation de transmettre le dossier à la Chambre des représen-

worden aangemerkt als aanwijzingen van misdrijven ten laste van de heer vice-eerste minister Elio DI RUPO.

(...)

Mochten (de) feiten komen vast te staan, dan kunnen ze met name worden omschreven als verkrachting van een minderjarige ouder dan 14 jaar en jonger dan 16 jaar en als aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging op een minderjarige jonger dan 16 jaar, als dader of mededader. Die misdrijven die bedoeld zijn in de artikelen 66, 373, 1^e en 3^e lid, en 375, 1^e, 2^e en 5^e lid, van het Strafwetboek zijn strafbaar met criminele straffen en zijn momenteel niet verjaard.

Het geheel van de tot dusver ingezamelde gegevens levert aanwijzingen op die een gerechtelijk onderzoek rechtvaardigen ten einde na te gaan of de voornoemde misdrijven ten laste van de betrokken minister kunnen worden gelegd.

Ik zend u deze aangifte om de Kamer van volksvertegenwoordigers in staat te stellen de prerogatieven uit te oefenen die haar krachtens artikel 103 van de Grondwet zijn verleend. »

2. De plenaire vergadering van de Kamer heeft op 19 november 1996 een bijzondere commissie samengesteld die overeenkomstig de regels van de evenredige vertegenwoordiging uit elf leden bestaat en door de voorzitter van de Kamer wordt voorgezeten zonder dat deze stemrecht heeft.

De commissie kreeg tot taak ten behoeve van de Kamer voorstellen uit te werken over het gevolg dat aan het verslag van de procureur-generaal dient te worden gegeven.

3. De bijzondere commissie is diezelfde dag voor het eerst bijeengekomen. De heer Van Parys werd aangesteld als rapporteur.

4. Op die vergadering heeft de bijzondere commissie beslist dat haar leden konden beschikken over het dossier. Dat stuk werd dezelfde dag aan de raadsman van de heer Di Rupo overhandigd.

II. — ONDERZOEK

— In de ochtend van 20 november 1996 heeft de bijzondere commissie de heer Van Oudenhove, procureur-generaal bij het hof van beroep van Brussel gehoord. Deze lichtte zijn verslag toe en beantwoordde de vragen van de commissieleden.

Tijdens deze hoorzitting heeft de Procureur-generaal verklaard dat hij alle stukken uit het gerechtelijk dossier aan de Kamer heeft overgezonden.

Van zodra hij heeft vastgesteld dat de verklaringen van een getuige aanwijzingen van misdrijven lastens een minister inhielden, voelde hij zich genoodzaakt om, zonder enige andere onderzoeksdaad

tants, en application de l'article 103 de la Constitution, sans accomplir d'autres actes d'instruction.

— Lors de la reprise de la réunion de l'après-midi, un membre a déploré les déclarations faites par un membre du gouvernement fédéral devant les télévisions à propos du contenu du dossier.

A la demande de la commission, le président a fait part de cette remarque au premier ministre.

Des membres ont également regretté le fait que plusieurs commissaires se soient exprimés publiquement sur le contenu du dossier.

— Le même jour, au soir, la commission spéciale a procédé à l'audition de M. Di Rupo, assisté de ses conseils, Maîtres M. Uyttendaele et R. Verstraeten.

Ils ont estimé à titre principal, qu'aucun élément du dossier ne justifiait le renvoi devant la Cour de cassation. A titre subsidiaire, ils ont demandé que si la commission considérait que des devoirs d'instruction devaient être accomplis, ils le soient par un magistrat près la Cour de cassation.

Les conseils de M. Di Rupo ont principalement fait valoir comme moyens de défense, que le dossier transmis par le procureur général ne reposait que sur quatre déclarations émises par une seule personne. Ces déclarations sont contradictoires, non crédibles et non vérifiées. La légèreté du dossier a dès lors été dénoncée. Ils ont également mis en cause le rôle des services de police dans la constitution du dossier. Les conseils ont enfin invoqué la prescription de l'action publique étant donné qu'à supposer les faits établis, ceux-ci remonteraient au mois de mai 1990. Suite à la correctionnalisation habituelle de tels dossiers, les faits dénoncés auraient été prescrits en mai 1993.

M. Di Rupo a quant à lui précisé qu'après avoir pris connaissance du dossier transmis par le procureur général, il estimait que des déclarations et des confrontations n'étaient plus requises vu le manque de fondement de ce dossier.

M. Di Rupo et ses conseils ont ensuite répondu aux questions des membres.

*
* *

Il y a lieu de rappeler qu'il n'appartient pas à la commission spéciale de se prononcer sur le fond de l'affaire.

Elle doit seulement examiner s'il existe des indices d'infraction en ce qui concerne les faits qui ont fait l'objet de l'instruction judiciaire.

Elle a enfin décidé de procéder par vote secret et de ne pas communiquer le résultat chiffré du vote sauf en cas d'unanimité.

te stellen, het dossier aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers over te zenden, in toepassing van artikel 103 van de Grondwet.

— Bij de hervatting van de namiddagvergadering betreurde een lid de verklaringen die een lid van de federale regering voor de televisie had afgelegd over de inhoud van het dossier.

Op verzoek van de commissie heeft de voorzitter die opmerking ter kennis gebracht van de eerste minister.

Sommige leden hebben eveneens het feit betreurd dat meerdere commissieleden zich publiek hebben uitgelaten over de inhoud van het dossier.

— De avond van dezelfde dag heeft de bijzondere commissie de heer Di Rupo gehoord, die bijgestaan werd door zijn raadslieden, de heren M. Uyttendaele en R. Verstraeten.

Zij hebben in hoofddorde aangevoerd dat geen enkel element uit het dossier de doorverwijzing naar het Hof van Cassatie verantwoordt. In bijkomende orde hebben zij gevraagd dat, mocht de commissie oordelen dat onderzoeksdaten moeten worden gesteld, die door een magistraat bij het Hof van Cassatie worden verricht.

De raadslieden van de heer Di Rupo hebben in hoofdzaak als verweermiddel aangevoerd dat het door de procureur-generaal overgezonden dossier slechts berustte op vier verklaringen die werden afgelegd door één persoon. Die verklaringen zijn met elkaar in tegenspraak, ongeloofwaardig en niet nage trokken. Derhalve hebben zij aangeklaagd dat het dossier niet zwaar weegt. Ook hebben zij de rol van de politiediensten bij de samenstelling van het dossier op de korrel genomen. Tot slot hebben de raadslieden gewezen op de verjaring van de strafvordering aangezien de feiten, mochten ze komen vast te staan, dateren van mei 1990. Ingevolge de gebruikelijke correctionalisering van dergelijke dossiers, zouden de aangeklaagde feiten verjaard zijn in mei 1993.

Van zijn kant heeft de heer Di Rupo meegedeeld dat hij, nadat hij kennis had genomen van het door de procureur-generaal overgezonden dossier, oordeelde dat verklaringen en confrontaties niet langer nodig waren, gelet op het feit dat dit dossier ongegrond is.

De heer Di Rupo en zijn raadslieden hebben vervolgens de vragen van de leden beantwoord.

*
* *

Er zij in herinnering gebracht dat het de bijzondere commissie niet toekomt zich uit te spreken over de grond van de zaak.

Ze moet alleen onderzoeken of er in verband met de feiten waarover het gerechtelijk onderzoek werd gevoerd, aanwijzingen voor een misdrijf zijn.

Tot slot heeft ze besloten zich bij geheime stemming uit te spreken en de stemuitslag niet mee te delen, tenzij in geval van eenparigheid.

III. — AVIS

Vu l'article 103 de la Constitution;

Sur la base des données précitées et de toutes autres contenues dans le dossier;

Considérant que l'état actuel du dossier impose une information et une instruction complémentaires;

Certains membres sont d'avis que cela ne peut se faire que par un renvoi devant la Cour de cassation. D'autres estiment au contraire qu'il est possible de réaliser cet objectif par une mission générale d'information et d'instruction confiée à la Cour de cassation. Dans ce cas, un rapport devra être remis à la Chambre.

Une majorité de la commission se prononce en faveur d'une mission générale d'information et d'instruction confiée à la Cour de cassation.

*
* *

La commission spéciale, décide en conséquence, de recommander à la Chambre des représentants de conclure qu'il y a lieu de confier une mission générale d'information et d'instruction à la Cour de cassation. Cette mission se rapporte au dossier transmis par le procureur général près la Cour d'appel de Bruxelles, M. Van Oudenhove, le 18 novembre 1996.

Le procureur général près la Cour de cassation fera rapport au plus tard pour le 9 décembre 1996 à la Chambre des représentants sur les actes d'information et d'instruction accomplis et précisera si, à son estime, il existe ou non des indices suffisants pour justifier l'engagement d'une procédure de mise en accusation.

*
* *

Le présent rapport a été rédigé de manière synthétique, conformément à la pratique des dernières commissions spéciales.

Il a été approuvé à l'unanimité le 21 novembre 1996.

Le rapporteur,

T. VAN PARYS

Le président,

R. LANGENDRIES

III. — ADVIES

Gelet op artikel 103 van de Grondwet;

Op grond van de voormelde gegevens en van alle andere in het dossier vervatte gegevens;

Overwegende dat er zich, gelet op de huidige stand van het dossier, een bijkomende informatie- en onderzoeksopdracht opdringt;

Sommige leden zijn van oordeel dat zulks enkel kan door verwijzing naar het Hof van Cassatie. Anderen menen daarentegen dat dit kan door een algemene informatie- en onderzoeksopdracht te verlenen aan het Hof van Cassatie. In dat geval moet verslag worden uitgebracht aan de Kamer.

Een meerderheid van de Commissie heeft zich uitgesproken voor een algemene informatie- en onderzoeksopdracht aan het Hof van Cassatie.

*
* *

De bijzondere commissie besluit bijgevolg de Kamer van Volksvertegenwoordigers aan te bevelen te concluderen een algemene informatie- en onderzoeksopdracht aan het Hof van Cassatie te verlenen. Die opdracht heeft betrekking op het door de heer Van Oudenhove, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel, op 18 november 1996 overgezonden dossier.

De Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie zal uiterlijk op 9 december 1996 bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers verslag uitbrengen over de verrichte informatie- en onderzoeksdaeden en zal nader aangeven of er naar haar mening al dan niet voldoende aanwijzingen bestaan om de inleiding van een procedure van inbeschuldigingstelling te rechtvaardigen.

*
* *

Het voorliggende verslag werd op synthetische wijze geredigeerd, overeenkomstig de praktijk van de meest recente bijzondere commissies.

Het werd op 21 november 1996 eenparig goedgekeurd.

De rapporteur,

T. VAN PARYS

De voorzitter,

R. LANGENDRIES